

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/gov_glance-2017-en

Pohled na státní správu 2017

Přehled v českém jazyce

Hospodářský růst se v oblasti OECD pomalu zlepšuje, ale odpor vůči globalizaci je skutečný a je třeba, aby se jím vlády zabývaly. Důvěra ve veřejné instituce je nízká a dojem, že veřejné politiky upřednostňují vybrané zájmové skupiny, výrazně zesílil. Kratší hospodářské cykly, technologická změna a radikální inovace vedly k požadování reforem vnitrostátních trhů práce a systémů sociální ochrany, zatímco změna klimatu, daňové úniky a terorismus vyžadují společnou globální akci. V důsledku politické polarizace a nedůvěry občanů ve veřejné instituce je úspěch reforem méně předvídatelný. Posílení bezúhonnosti vládních institucí a volených úředních osob, navázání pokračujícího dialogu s občany pomocí otevřených a participativních procesů tvorby politik a zlepšení kapacity vlád zvolit z několika možností nejvhodnější politiky - to jsou všechno klíčové prvky pro opětovné spojení vlád s jejich občany a podporu udržitelnějšího růstu více podporujícího začlenění. Pohled na státní správu 2017 poskytuje k těmto reformám veřejné správy důkaz.

Pokračuje fiskální stabilizace, míra zadlužení přesto zůstává vysoká a vládní investice se snižují

- Průměrný rozpočtový schodek dosáhl v roce 2015 ve všech zemích OECD -2,8 % HDP oproti -8,4 % v roce 2009, neboť země po finanční krizi stabilizují veřejné finance.
- Strukturální saldo se ve všech zemích OECD zlepšilo z -6,3 % potenciálního HDP v roce 2009 na -2,4 % v roce 2015, což znamená návrat k dlouhodobým tendencím.
- Průměrný hrubý veřejný dluh dosáhl v roce 2015 ve všech zemích OECD výše 112 % HDP, přičemž v jedenácti zemích byla výše dluhu stejná jako HDP nebo vyšší.
- Vládní investice dosáhly v roce 2015 v průměru 3,2 % HDP, přičemž sahaly od 6,7 % HDP v Maďarsku k 1,5 % HDP v Izraeli. To je méně než průměrná hodnota 4,1 % dosažená v roce 2009, kdy byla zavedena fiskální expanze. Třetina veřejných investic směřuje do oblasti hospodářských záležitostí, zejména dopravy, za níž následuje obrana (15,2 %).

Veřejné výdaje na zdravotní péči a sociální ochranu vzrostly

- Mezi lety 2007 a 2015 se ve všech zemích OECD nejvíce zvýšily veřejné výdaje na sociální ochranu (2,6 procentního bodu) a zdravotní péči (1,7 procentního bodu).
- Vzhledem k tomu, že jedna třetina výdajů v oblasti zadávání veřejných zakázek je věnována na zdravotní péči, posílení transparentnosti a účinnosti zadávání veřejných zakázek týkajících se léčivých přípravků a lékařské technologie a zdravotnických potřeb je zásadní pro zajištění lepších zdravotních služeb za nižší náklady.

Zaměstnanost ve veřejné správě je v průměru stabilní, ale na úrovni zemí existují významné rozdíly

- Ačkoli mnoho zemí OECD uvádí značné snížení počtu zaměstnanců v ústřední vládě v důsledku úsporných opatření zavedených v návaznosti na krizi, obecná zaměstnanost ve veřejné správě se jako procento celkové zaměstnanosti ve všech zemích OECD mezi lety 2007 a 2015 mírně zvýšila, a to ze 17,9 % na 18,1 %
- Tento průměr skrývá rozdíly mezi zeměmi. Ve Spojeném království a Izraeli se obecná zaměstnanost ve veřejné správě jako podíl celkové zaměstnanosti mezi lety 2007 a 2015 snížila nejvíce (více než 2,5 procentního bodu). Naproti tomu Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Slovinsko a Španělsko zaznamenaly ve stejném období zvýšení o 2 procentní body či více.
- Kromě toho podíl (obecná zaměstnanost ve veřejné správě vůči celkové zaměstnanosti) ukryvá změny, k nimž došlo v absolutní veřejné zaměstnanosti. Od roku 2014-2015 obecná zaměstnanost ve veřejné správě v Turecku vzrostla o 3,9 %, zatímco v Nizozemsku se snížila o více než 3,6 %. Tyto změny nejsou v uvedeném podílu zřejmé, protože obecná zaměstnanost ve veřejné správě se vůči celkové zaměstnanosti změnila v podobném poměru.
- V průměru vydělávají manažeři třídy D1 (vrcholoví manažeři) o 27 % více než manažeři třídy D2, o 72 % více než střední manažeři (D3), více než dvojnásobek toho, co manažeři třídy D4, a 2,6krát více než vysoce postavení odborní pracovníci. To znamená, že příplatek za odpovědnost v oblasti řízení je značně vyšší než příplatek za odbornou specializaci. Administrativní pracovníci vydělávají v průměru čtyřikrát méně než manažeři třídy D1.

Ženy jsou na vedoucích pozicích ve veřejné správě nedostatečně zastoupeny

- V průměru v roce 2017 tvoří ženy v zemích OECD pouze 29 % parlamentních poslanců a pouze 28 % vládních ministrů.
- Podobně ženy zastávají jen 32 % míst na vedoucích pozicích, ačkoli představují 58 % celkové pracovní síly ve veřejném sektoru.
- Rovnoprávné zastoupení žen ve veřejném životě a zaměstnání na všech úrovních rozšiřuje základnu talentovaných lidí, kteří jsou k dispozici, aby přispěli k výkonu v oblasti organizace.

Nástroje týkající se výkonnosti a porozumění chování zlepšují účinnost a účelnost veřejného sektoru

- Téměř všechny země mají povinná posouzení výkonnosti určená pro zaměstnance ústředních vlád. Spojení výkonnosti s odměnou zůstává nadále problémem a využití platu souvisejícího s výkonností zůstalo od roku 2010 stabilní.
- Země OECD stále více využívají přezkumy výdajů k jejich lepší kontrole a zlepšení stanovování priorit. Dvacet dva zemí OECD provedlo během období 2008-2016 alespoň jeden přezkum výdajů, přičemž v letech 2000-2007 tak učinilo jen pět zemí.
- V mnoha zemích OECD se ujímá využití porozumění chování, převážně ke zlepšení provádění politik. Bylo by možné je využít v celém politickém cyklu, zejména k navrhování a hodnocení politik.

Iniciativy v oblasti otevřené státní správy nabírají na intenzitě, je však zapotřebí více hodnocení

- Země stále více institucionalizují zásady otevřené státní správy týkající se transparentnosti, odpovědnosti a účasti. Přibližně polovina zemí OECD (17 z 35 zemí) přijala vnitrostátní strategii pro otevřenou státní správu.
- Většina zemí OECD přijala politiku "open by default" (standardně otevřená politika), podle které jsou všechny údaje státní správy otevřené, pokud neexistuje legitimní odůvodnění, proč by tomu tak být nemělo.
- Rozsah, v jakém země podporují opětovné využití údajů mimo státní správu (jako jsou akce typu "hackathon" a společná tvorba) a uvnitř státní správy (pomocí odborné přípravy a informativních schůzek) se nicméně značně liší.

- Jen málo zemí hodnotí, zda iniciativy v oblasti otevřené státní správy dosahují požadovaného dopadu v oblasti hospodářské a sociální produktivity a produktivity veřejného sektoru nebo odpovědnosti v těchto sférách.

Je třeba učinit více za účelem obnovení důvěry ve vládu a zajištění přístupu ke službám

- Důvěra ve vládu zůstává na nižší úrovni, než byla před krizí. V roce 2016 v zemích OECD v průměru 42 % občanů uvedlo, že důvěřuje své vnitrostátní vládě, přičemž v roce 2007 to bylo 45 %.
- Mezi skupinami obyvatelstva přetrvávají nerovnosti v oblasti přístupu, schopnosti reagovat a kvality služeb. Ve všech zemích OECD uvádějí lidé s nízkým příjmem vyšší nenaplněné potřeby týkající se zdravotní péče než lidé s vyššími příjmy. Podobně je u sociálně-ekonomicky znevýhodněných studentů téměř třikrát vyšší pravděpodobnost, že nedosáhnou základní úrovně odborné způsobilosti ve vědách.
- Vlády by také měly zabránit tomu, aby se objevovaly nové podoby "e-vyloučení". Zatímco rostoucí podíl občanů využívá k interakci s vládou digitální cesty, přetrvávají rozdíly v míře využití na základě úrovně vzdělání, místa bydliště a věku.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD (2017), *Government at a Glance 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2017-en